

Mestari painonnostaja sai Parkkuusta hyvät eväät

■ 80 vuotta

RISTO KOIVUNIEMI

Maatalous- ja metsätoissa hankittu voima ja kunto ja Kurun Parkkuun aktiivinen urheilutoiminta innostivat Eino Mäkisenkin urheilun pariin.

Parkkuussa syntynyt nelinkertainen olympiaedustaja, Euroopan mestari, moninkertainen Suomen mestari ja monissa muissa kisoissa menestynyt yli-insinööri Eino Mäkinen on asunut jo vuosikymmeniä Tampereella. Hän muistaa lämmöllä niin Parkkuuta kuin Kurun Ryhtiäkin. Tampereen Raholassa asuva Mäkinen täyttää 80 vuotta 13. kesäkuuta.

Mäkinen sai urheilukipinän pikkupoikana. Ennen sotia Parkkuuseen tehtiin urheilukenttä. Urheiluseura Ryhti oli perustettu jo aikaisemmin. Opettaja Jalmari Mante-

re innosti ja kannusti nuoria urheilun pariin.

Painonnostosta Mäkinen kiinnostui lähdettyään opiskelemaan.

– Kun olin teknillisessä koulussa, siellä oli pari painonnoston harrastajaa. Joskus kilpailtiin, kuka nostaa yhdellä kädellä useamman jakkaran. Minäkin kokeilin ja nostin eniten. Silloin kaverit kannustivat nostamaan painoja.

Tuo jakkaroiden nostelu tapahtui vuonna 1948. Vuonna 1950 Mäkinen osallistui ensimmäisiin painonnostokilpailuihin. Kyseessä olivat Suomen alokasmestaruuskilpailut. Painonnostossa tulokkaita kutsuttiin alokkaiksi. Mäkistä pidettiin lupaavana tulokkaana. Hän voitti sarjansa.

Vuonna 1951 hän valmistui teknillisestä koulusta ja pääsi teknilliseen opistoon. Seuraavana vuonna hän osallistui Helsingin olympialaisiin.

– Taisin tehdä ennätykseni, mutta en sijoittunut kovin hyvin. Tajusin kuitenkin olympiakisojen suuruuden ja halusin päästä myös seuraaviin olympialaisiin. Treenaamiseen tulikin aivan uusi tahti.

Mäkisen lapsuudessa ja nuoruudessa urheiluelämä oli Parkkuussa vilkasta. Kenttä oli ahkerassa käytössä ja kesäjuhlien ohjelmaan kuului urheilua.

Sitten alkoivat sekaviestit, joissa ensin pyöräiltiin Seuratolta Ristaniemeen, juostiin Jakaman rantaan, soudettiin Olkapäänniemeen ja uitiin sieltä Renforsin rantaan. Viesti oli rankka, mutta se saavutti suuren suosion. Myös Mäkinen osallistui joskus viestiin.

Urheilutoiminta kasvatti hyviä parkkuulaisia urheilijoita ja kilpailut toivat kylään tunnettuja urheilijoita myös muualta.

– Me pikkupojat ajattelimme, että kyllä mekin vielä.

Mäkinen muistaa erityisesti, miten monipuolinen urheilu ja ensimmäinen kansainvälisen tason painonnostajamme Juhani Vellamo teki vaikutuksen. Myöhemmin hän olikin Mäkisen esikuva. Mäkinen sai kosketuksen rautaan jo pikkupoikana, kun hän innostui kuulantyytönsä. Kotipihalla oli tavoitteena saada kuula lentämään merkityltä heittopaikalta leikkimökin seinään. Matkaa oli muutama metri.

– Kun sain sen lentämään seinään asti, niin vaari sanoi, että nyt se on loppu, Mäkinen muistelee.

Mäkinen valmistui teknillisestä opistosta 1955 ja sai kesätyöpaikan Tampereen kaupungin rakennustarkastustöistä. Syksyllä työsuhdetta jatkettiin ja hän oli samassa paikassa toistakymmentä vuotta.

RISTO KOIVUNIEMI

Vuonna 1969 hän sai työpäällikön paikan kaupungin talonrakennusosaston uudisrakennustoimistosta. Siinä tehtävässä hän oli eläkkeelle jäämiseensä saakka vuoteen 1989. Mäkinen on ollut Tampereella myös monissa luottamustoimissa. Mäkitset ovat asuneet 37 vuotta omakotitalossa Tampereen Raholassa. Kirjassa Sadan vuoden urakka, Tampereen kaupungin rakentajat 1902-2002, on aukeama Eino Mäkisestä. Toisella sivulla on Urheilulaitan kansikuva vuodelta 1955. Siinä Mäkinen hymyilee Suomen joukkueen paidassa. Juuri tuona vuonna hän voitti Euroopan mestaruuden. Toisella sivulla on artikkeli "Raskaan sarjan rakentaja Parkkuusta". Sen kuvassa Mäkinen ja kaupunginjohtaja Pekka Paavola nostelevat punteja.

Mäkisen mielestä painonnostajien harjoittelu hänen uransa alkuaikoina oli taitamaton ja keskittyi pitkään harjoitteisiin. Lisäksi ennen kilpailua syötiin paljon, että jaksaa. Se oli pahin virhe. Mäkinen alkoi tehdä toisin. Hän teki päivittäin noin puolestoista tunnin harjoitukset venyttelyineen ja verryttelyineen.

– Pitkä ja raskas treeni ei ole hyvä. Väsynyt lihas ei opi. Mäkinen sanoo, että raudan ylös saaminen vaatii nopeutta, kropan tasapainoisuutta ja toki jonkin verran voimaa. Kun rauta laitetaan liikkeelle, tarvitaan vahvat lihakset ja nopea liike. Sitten kun se on ylhäällä, se on heikompien lihasten varassa. Silloin taas tangon ja kropan painopisteen on oltava linjassa.

Mäkisen toisesta olympiamatkasta Melbourneen tulee 50 vuotta. Hän oli siellä ainoa Suomen painonnostaja. – Se oli suuri kokemus. Piti olla itsenäinen ja joskus itsepäinenkin. Ei ollut sellaisia huoltajajoukkoja kuin nykyisin. Hyvin kaikki sujui. Rooman olympialaisista Mä-



– Me viihdymme täällä, olemme sellaisia maaseutu-ihmisiä, sanoo Eino Mäkisen kotipihallaan.

kiselle on jäänyt mieleen oma raskaan sarjan loppukilpailu. Se alkoi vasta illalla ja kesti aamukolmeen. Aamulla kello kuusi oli lähtö Suomeen. Siinä ei ehtinyt juuri muuta kuin hakea kamppeensa. Tokiossa Mäkinen koki epäonnistumisen. Nostossa tanko takertui jotenkin kämmeneen ja hiersi nahan rikki. Hän jäi ilman tulosta.

Mäkinen kertoo käyvänsä Parkkuussa silloin tällöin. Hän toteaa kyläyhdistyksen tekemän siellä hyvää työtä. Kasvattajaseuraansa Ryhtiä Mäkinen muistaa lämmöllä. – Jos Ryhdin joukko säilyy ja vetäjät säilyvät, niin sillä on hyvä tulevaisuus. Kaikista ei tule huippuja, mutta kaikkia tarvitaan. Menestys ei ole tärkeintä, vaan se, että urheilusta ja liikunnasta tulee hyvä olo. Ja siinä saa myös paljon kavereita.

Merkkipäivänään Mäkinen pitää vastaanoton kotonaan Raholassa iltpäiväkahvien merkeissä.

– Toivon, että kukkia ei tuoda tänä kukinta-aikana, hän huomauttaa. Pihapiirissä kukkivat monet kukat, puut ja pensaat.



Eino Mäkisen palkintokaappi on puolison mukaan hikiakaappi: Eino on hikoillut palkintoja ansaitessaan ja hän hikoilee pitäessään niitä puhtaina.